

NAGYSZOMBAT

I.

NAGY SZENT BAZIL LITURGIA VECSERNYÉVEL

103. zsoltár

Uram, tehozzád... után

1. hang

A mi esti imádságainkat * fogadd el, szent Urunk, * és add meg bűneink bocsánatát, * ki a feltámadást ** kinyilatkoztattad nekünk!

Kerüljétek meg népek a Sion, * és vegyétek körül falait, * dicsérjétek az ott halottaiból föltámadott Üdvözítőt, * mert ő a mi Istenünk, ** aki bűneinkből megváltott minket!

Jertek, ó népek, * énekeljük, és leborulva imádjuk Krisztust, * dicsőítvén az ő halottaiból való feltámadását; * mert ő a mi Istenünk, ** ki a világot megváltotta a gonosznak álnokságától!

A Te kínszenvedésed által, Krisztus* a mi szenvedésünktől megszabadultunk * és a te feltámadásod által* az enyészettől megmenekültünk; ** Urunk, dicsőség néked!

8. hang

Ma az alvilág sóhajtva kiáltja: * Jobb lett volna nekem, * ha nem fogadtam volna be Mária szülöttjét; * ki hozzám leszállva hatalmat szétrombolta, * az érckapukat összetörte; * és a fogva tartott lelkeket, * Isten lévén föltámasztotta. * Dicsőség a te keresztednek, Uram, ** és a te föltámadásodnak!

Ma az alvilág sóhajtva kiáltja: * Megtört a hatalmam, * egy halottat fogadtam be, mint bármely holtat, * de semmiképpen nem bírom magamnak megtartani, * elveszítem őt a többivel együtt, * akiken már uralkodtam. * Voltak nekem halottaim ősidőktől fogva, * ő viszont mindet föltámasztotta. * Dicsőség a te keresztednek, Urunk, ** és a te föltámadásodnak!

Ma az alvilág sóhajtvá kiáltja: * Megszűnt a hatalmam; * a pász-
tort keresztre feszítették, * ő pedig Ádámot föltámasztotta. * Akiken
uralkodtam, azokat most elvesztettem. * Kiket elnyeltem, míg erős
voltam, * most mind kibocsátottam. * Kiűritette a sírokat a megfe-
szített, * erőtlen lett a halál hatalma. * Dicsőség a te keresztednek,
Urunk, *' és a te föltámasztásodnak!

Dicsőség... 6. hang

A mai nap előképét mutatta a nagy Mózes, * amikor titokzatosan
erre utalt: * „És megáldotta az Isten a hetedik napot”; * mert ez az ál-
dott szombat, * ez a megnyugvás napja, * melyen az Isten egyszülött
Fia minden munkájától megpihent, * mert midőn gondviselésszerű
halálát elszenvedte, * a szombati nyugalmat testileg megtartotta, *
de aztán visszatért arra, ami előbb volt, * nekünk föltámasztásával
örök életet ajándékozva, *' mint egyetlen jóságos és emberszerető.

Most és... theotokion 1. hang

Az emberi nemből kisarjadzott dicsőségét e világnak, * az Isten-
nek szülőjét, * a mennynek ajtaját, * az angyalok dicséretét, és a
hívek büszkeségét: * Szűz Máriát énekeljük, * mert ő lett az Isten-
ség ege és hajléka. * Ő törte meg a régi ellenkezést, * ő hozott békét
nekünk, * és a mennyországot megnyitá előttünk. * A hitnek ezt az
erősségét bírván, * védelmezőnk van a tőle született Urunkban. *
Bízzatok tehát, bízzatok Isten népei; *' mert ő legyőzi az ellenséget,
mint erőteljes!

Enyhe világossága / a szent és boldog / és halhatatlan mennyei
Atya / isteni dicsőségének, / Jézus Krisztus! / Eljövén a Napnak le-
nyugvásához, / és látván az esteli fényt, / áldjuk az Atyát / s a Fiút /
és a Szentlélek Istent! / Mert te méltó vagy, / hogy minden időben /
szent hangon énekeljünk tenéked, / Isten Fia, / ki éltet adsz a világ-
nak; / miért is ez a világ / dicsóít téged.

1. olvasmány: Ter 1,1-13

Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet. A föld azonban
láthatatlan és rendezetlen volt és sötétség borította a mélységet; de

az Isten Lelke lebegett a víz fölött. Isten pedig szólt: „Legyen világosság!” És világos lett. S látta Isten, hogy a világosság jó. El is választotta a világosságot a sötétségtől; és elnevezte Isten a világosságot napnak, a sötétséget pedig éjszakának. És este lett, meg reggel lett: ez egy nap. Aztán így szólt Isten: „Legyen boltozat a víz közepén, s ez válassza el egymástól a vizeket!” Úgy is lett. Megalkotta Isten a boltozatot, s elválasztotta a boltozat alatti vizeket a boltozat fölött lévő víztől. Isten a boltozatot égnek nevezte el. S látta Isten, hogy jó. És este lett, meg reggel lett: ez a második nap. Aztán így szólt Isten: „Gyűljön össze az ég alatt lévő víz egy helyre, s tűnjék elő a szárazföld!” Úgy is lett. Összegyűlt az ég alatt lévő víz egy helyre, és látható lett a szárazföld. Isten a szárazat földnek nevezte, az egybegyűlt vizeket pedig elnevezte tengernek. S látta Isten, hogy jó. Majd így szólt Isten: „Hajtson a föld zöldellő fűvet, mely magot hoz a maga fajtája és hasonlósága szerint, és gyümölcstermő fát, mely magot rejtő gyümölcsöt érlel, fajtája szerint a földön.” Úgy is lett. A föld zöldellő fűvet hajtott, mely magot hoz a maga fajtája és hasonlósága szerint, és gyümölcstermő fát, amely magot rejtő gyümölcsöt érlel, fajtája szerint szerte a földön. S látta az Isten, hogy jó. És este lett, meg reggel: ez a harmadik nap.

2. olvasmány: Iz 60,1-16

Tündökölj, tündökölj, Jeruzsálem, mert eljött rád a világosság, és az Úr dicsősége fölötted fölvirradt! Bár még sötétség és homály borítja a népeket a földön, de fölötted meg fog jelenni az Úr, és dicsősége szemmel látható lesz rajtad. Királyok jönnek majd világosságodhoz, és népek a rajtad ragyogó fényességhez. Emeld föl szemedet, és tekints körül, s lásd, hogy egybegyűltek gyermekeid! Íme, eljöttek fiaid a távoból, és vállukon hozzák leányaidat. Akkor majd meglátod, megrendülsz, és elámulsz szívedben, mivel feléd áramlik majd a tenger gazdagsága, a nemzetek és népek kincse. Tevenyájak jönnek majd hozzád, és Midián és Cefar tevéi özönlenek hozzád: mindannyian Sábából jönnek, aranyat és tömjént hoznak, s az Úr által szerzett üdvösség örömhírét adják tudtul. Kedár összes nyája nálad

sereglik majd egybe, Nebaót kosai hozzád kerülnek: nekem tetsző áldozatként lesznek följánlva oltáromon, és hajlékom az imádság házaként megdicsőül. Vajon kik ezek, akik úgy röpülnek, mint a felhők, és mint a galambok fiókáikkal együtt énhozzám? Szigetek vártak reám: elsősorban Tarsisz hajói, hogy elhozzák gyermekeidet a messzi távolból, s velük együtt az ezüstöt és aranyat az Úr szent nevéért, és hogy Izrael Szentje dicsőséges legyen. Idegenek építik fel majd falaidat, és az ő királyaik majd szolgálatodra állnak, mert megvertelek ugyan haragomban, de könnyöretből megszerettelek téged. Megnyílnak hát kapuid mindenkorra: sem nappal, sem éjjel nem zárják be azokat, hogy be lehessen vinni hozzád a nemzetek haderejét, és hozzád vezethessék azok királyait. Mert azok a népek és királyok, amelyek nem szolgálnak neked, elvesznek, és az ilyen nemzetek teljesen kipusztulnak. Elérkezik majd hozzád Libanon dicsősége, a ciprusfával, fenyővel és cédrusaival együtt, hogy dicsővé tegyék az én szent helyemet. Eljönnek majd hozzád félelemmel azok fiai, akik egykor megaláztak és megharagítottak téged, és az Úr városának neveznek majd, Izrael Szentje Sionjának fognak hívni. Mert elhagyatott és megvetett voltál, és nem volt pártfogód, én pedig örök vígsággá teszek, örvendetessé nemzedékről nemzedékre. A nemzetek tejjével táplálkozol és királyok gazdagságát eszed majd, és megtudod, hogy én vagyok az Úr, a te üdvözítő és a te megváltó, Izrael Istene.

3. olvasmány: Kiv 12,1-12

Így szólt az Úr Mózeshez és Áronhoz Egyiptom földjén: Ez a hónap legyen számotokra a hónapok kezdete: ez legyen a legelső az esztendő hónapjai között! Szólj Izrael fiainak egész gyülekezetéhez ezekkel a szavakkal: „A hónap tizedik napján ki-ki családonként vegyen magának – atyafisága szerint – egy-egy bárányt! Ha pedig valamelyik házban kevesen laknak, úgyhogy nincsenek elegendően egy bárányra, akkor fogadják oda magukhoz a legközelebbi szomszédot, a lélekszámnak megfelelően, hogy elegendő számban legyenek egy bárány elfogyasztására. A bárány tökéletes, egyéves hím legyen; a juhok és kecskék

közül válasszátok ki! Tartsátok magatoknál egészen a hónap 14. napjáig, és akkor estefelé vágja le azt Izrael fiai gyülekezetének egész sokasága. Aztán vegyenek a véréből, és tegyenek belőle mind a két ajtófélfára, meg a szemöldökfára azokban a házakban, amelyekben ezeket elfogyasztják! A húsát pedig tűzön sütve egyék meg még akkor éjjel, kovásztalan kenyérral és keserű füvekkel! Semmit se egyetek belőle nyersen, se pedig vízben főzve, hanem csak tűzön sütve: a fejével, lábaival és belső részeivel együtt! Semmit se hagyjatok belőle reggelre: és csontot ne törjetek meg benne! Ha valami megmarad belőle reggelre, azt égessétek el a tűzben, így egyétek: derekatok legyen felövezve, a saru legyen lábatokon, bototokat tartsátok kezetekben, és sietve egyétek, mert ez az Úr Pászkája!”

4. olvasmány: Jón 1,1-4,11

És lőn az Úr szava Jónáshoz, Amathi fiához, mondván: „Kelj fel, menj Ninivébe a nagy városba, és hirdesd benne, hogy gonoszságának híre feljutott hozzám!”. Jónás pedig útnak eredt, hogy Tarszisba meneküljön az Úr színe elől, és lement Joppéba. Talált is ott egy Tarszisba induló hajót, megfizette az útiköltséget, és beszállt, hogy Tarszisba hajózzon velük az Úr színe elől. De az Úr nagy szelet bocsátott a tengerre, és nagy vihar támadt a tengeren, úgyhogy a hajót az a veszedelem fenyegette, hogy összetörik. Megrémültek erre hajósok, és ki-ki a saját Istenéhez kiáltott, és a tengerbe dobálták a hajón levő tárgyakat, hogy ezáltal megkönnyebbüljenek. Jónás viszont a hajó aljába ment le, ott lefeküdt, és mélyen aludt. A hajóskapitány odament hozzá és ezt mondta neki: „Te miért alszol ilyen mélyen? Kelj fel, hívd segítségül Istenedet, hogy mentsen meg minket az Isten, és ne kelljen elvesznünk!” Majd így szóltak egymáshoz: „Jertek, vessünk sorsot, hogy megtudjuk, ki miatt szakadt ránk ez a baj!” Ekkor sorsot vetettek, és a sors Jónásra esett. Erre így szóltak hozzá: „Mond el nekünk, miért ért minket ez a veszedelem? Mi a foglalkozásod, honnan, milyen országból jössz, és milyen nemzetből való vagy?” Ő azt mondta nekik: „Az Úr szolgálja vagyok, és az Urat, az ég Istenét tisztetem, aki a tengert és a szárazföldet alkotta”. Erre igen

megrémültek azok a férfiak, és ezt mondták neki: „Miért tetted ezt?” Mert megtudták a férfiak, hogy az Úr színe elől menekül, minthogy elmondta nekik. Majd így szóltak hozzá: „Mit tegyünk veled, hogy a tenger lecsöndesedjék körülöttünk?” A tenger ugyanis egyre jobban háborgott. Erre ő azt mondta nekik: „Fogjatok meg, és dobjatok engem a tengerbe, és lecsöndesedik a tenger körülöttetek, mert tudom, hogy miattam tört rátok ez a nagy vihar.” Erre a férfiak erőlködni kezdtek, hogy a szárazföldre visszajussanak, de nem sikerült nekik, mert a tenger még jobban kezdett háborgni ellenük. Erre az Úrhoz kiáltottak és azt mondták: „Urunk, semmiképp se vesszünk el ennek az embernek a lelke miatt, és ne háríts reánk ártatlan vért, mert te, Urunk, amint akartál, úgy cselekedtél!” Azzal megfogták Jónást, és a tengerbe dobták, és megszűnt a tenger háborgása. Erre azok az emberek nagy félelemmel teltek el az Úr iránt, és áldozatokat mutattak be az Úrnak, és fogadalmakat tettek.

(2. fejezet:) Az Úr pedig egy nagy halat rendelt oda, hogy elnyelje Jónást; és Jónás a hal gyomrában volt három nap és három éjjel. Jónás ekkor imádkozott az Úrhoz, Istenéhez, a hal gyomrából, és ezeket mondta: „Szorongatásomban az Úrhoz kiáltottam, Istenemhez, aki meghallgatott engem. A halál torkából elhangzott kiáltásomra te meghallgattad szavamat. A tenger közepében mélybe vetettél, és vízár vett körül engem. Minden örvényed és hullámod összecsapott fölöttem. S így szóltam: Messzire kerültem szemed elől! Megérem-e még, hogy megpillantom szent templomodat? A víz már lelkemet is ellepte, feneketlen mélység vett körül engem, fejem is alámerült a hegyek közti szakadékban. Alászálltam a földbe, melynek zárai örökre összecsucódtak, de hadd jusson ki életem az enyészetből hozzád, én Uram, Istenem! Amikor már kitikkadt a lelkem, az Úrra gondoltam vissza, hogy imádságom eljusson hozzád, szent templomodba. Akik csak hamis hiábavalóságokhoz ragaszkodnak, elvesztették a nekik szánt irgalmat. Én a dicséret és vallomás hangján mutatok be áldozatot neked, és amit esküvel fogadtam, azt mind meg fogom adni üdvösségemért az Úrnak”. Ekkor az Úr parancsot adott a cethalnak, és az kivetette Jónást a szárazföldre.

(3. fejezet:) Ekkor másodszor is elhangzott az Úr szava Jónáshoz, mondván: „Kelj fel, menj Ninivébe, a nagy városba, és hirdesd ott a szöveget, amit már előbb elmondtam neked!” Erre útra kelt Jónás és elment Ninivébe, amint az Úr mondta neki. Ninive pedig az Istennek nagy városa volt, amely háromnapi járóföldre kiterjedt. Alighogy bement Jónás a városba, egy napi járásnyira, már hirdetni kezdte és megmondta: „Még három nap és Ninive elpusztul!” A Ninivében lakó férfiak hittek Istenben és böjtöt hirdettek, és a legnagyobbtól kezdve egészen a legkisebbig egyaránt zsákruhát öltöttek. Amikor pedig eljutott a szöveg Ninive királyához, ő felkelt a trónjáról, levetette palástját, és zsákruhába öltözve hamuba ült. Aztán a király és a főemberek parancsára elrendelték Ninivében: „Se ember, se állat ne egyék, sem ökör se juh ne legeljen, és még vizet se igyék!” Zsákruhát, öltöttek az emberek és szórt az állatok, és ki-ki állhatatosan kiáltott Istenhez, és megtért gonosz útjáról és a kezéhez tapadt igazságtalanságtól, azt mondogatva: „Ki tudja, hátha meggondolja Isten, és visszafordítja haragjának tüzeit, és nem veszünk el?” Amikor látta Isten a cselekedeteiket, hogy megtértek gonosz útjaikról, meggondolta Isten a csapást, amelyről azt mondta, hogy rájuk hozza, és nem hozta rájuk.

(4. fejezet:) Nagy szomorúság vett erre erőt Jónáson, és fölháborodott. Imádkozni kezdett az Úrhoz és ezt mondta: „Ó, Uram, vajon nem megmondtam-e ezt már akkor, amikor még otthon voltam? Ezért igyekeztem Tarszisba menekülni, mert tudtam, hogy irgalmas vagy és könyörületes, hosszantűró és nagyirgalmú, aki meggondolod a rosszat. Most hát, fölséges Uram, kérlek, vedd el tőlem az életemet, mert jobb nekem meghalnom, mint élnem!” Erre azt mondta az Úr Jónásnak: „Talán bizony nagyon megsértődöttél?” Jónás aztán kiment a városból, és a várossal szemközt letelepedett, és ott sátrat készített magának, és leült alatta az árnyékban, míg meglátja, mi történik a várossal. Erre az Úristen megparancsolta, egy tőknek, hogy hajtson levelet Jónás feje fölé, és árnyékot biztosítson fejének, megvédve őt, a rosszullettől. Jónás nagyon megörült a tőknek. Másnap hajnalban azonban Isten egy férget rendelt oda, és az

megszúrta a tököt, úgyhogy az elszáradt. Mikor aztán felkelt a nap, az Úr tikkasztóan forró szelet rendelt oda, a nap pedig rátűzött Jónás fejére, úgyhogy már csaknem elájult. Erre megeleéltte életét, és így szólt: „Jobb nekem meghalnom, mint élnem!” Ekkor azt mondta az Úr Jónásnak: „Igen megsértődtél-e a tök miatt?” Ő pedig azt mondotta: „Meg is sértődöm mindhalálíg!” Azt mondta ekkor az Úr: „Te bánkódsz a tök miatt, pedig nem dolgoztál érte, nem neveltél: egy éjszaka támadt és egy éjszaka elpusztult: és én ne irgalmazzak Ninivének, a nagy városnak, melyben több, mint százhuszezer ember van, ki nem tud különbséget tenni jobb és bal keze között, és számos állat?”

5. olvasmány: Józs 5,10-15

Miközben Izrael fiai Gilgalban tartózkodtak, megtartották a húsvétot a hó tizennegyedik napján, estefelé, Jerikó mezős vidékén, a Jordán partján, és már az ígélet földjének terméséből ettek kovásztalan és új kenyeret. Miután pedig ettek e föld terméséből, ettől a naptól megszűnt a manna, és Izrael fiai nem éltek többé mannával, hanem abban az esztendőben már a föníciaiak földjének terméséből ettek. És történt, mikor egyszer Józsué Jerikóban tartózkodott, tekintetét fölemelve azt látta, hogy egy férfi áll előtte. aki kezében kivont kardot tart. Odament hozzá Józsué, és így szólt hozzá: „Hozzánk tartozol-e vagy az ellenséghez?” Az pedig így felelt: „Én az Úr seregének fővezére vagyok, és éppen most érkeztem.” Erre Józsué arccal a földre borult, és ezt mondta neki: „Uram, mit parancsolsz a te szolgáltnak?” Az Úr fővezére pedig ezt mondta: „Oldozd le lábaidról sarudat, mert a hely, amelyen állsz, az szent!”

6. olvasmány: Kiv 13,20-15,19

Izrael fiai elhagyták Szukkotot, és Etámnál, a pusztaság szélén táboroztak le. Isten vezette őket: nappal felhőoszlopban járt előttük, hogy mutassa nekik az utat, éjjel pedig tűzoszlopban. Sohasem tűnt el nappal a felhőoszlop, éjjel pedig a tűzoszlop az egész nép előtt. Az Úr akkor ezeket a szavakat intézte Mózeshez: Szólj Izrael fiainak,

hogy forduljanak vissza, és Magdólon és a tenger között, a Beelszephónnal szemközti tanyánál verjenek tábort: velük szemben üss tábort a tengernél! Akkor a fáraó azt fogja mondani népének: „Ezek az emberek, Izrael fiai eltévedtek az országban, mert a pusztaság körülzárta őket”. Én pedig megkeményítem a fáraó szívét, és majd üldözőbe veszi őket, és én majd megdicsőülök a fáraó és egész hadserege révén, úgyhogy minden egyiptomi meg fogja tudni azt, hogy én vagyok az Úr. Ők erre így cselekedtek. Amikor Egyiptom uralkodóját értesítettek arról, hogy a nép elmenekült, a fáraónak és udvartartásának a szíve megváltozott és szembefordult a néppel. Ezt mondták: „Hogyan tehetünk ilyet, hogy elbocsátottuk Izrael fiait, és így már nem szolgálhatnak nekünk?” Befogatott ezért a fáraó harci szekereibe, és egész népét maga köré gyűjtötte. Előhozott hatszáz válogatott harci szekeret és az egyiptomiak egész lovasságát, és parancsnokokat helyezett föléjük. Az Úr pedig megkeményítette a fáraónak, Egyiptom uralkodójának és szolgáinak a szívét, és ő üldözőbe vette Izrael fiait. Izrael fiai pedig fölemelt kézzel vonultak ki. Az egyiptomiak viszont utánuk mentek, és a tenger mellett letáborozva találták őket. A fáraó egész lovas hadserege a szekerekkel és a lovasokkal együtt ott volt már a Belszephónnal szemközti tanya előtt. A fáraó pedig egyre csak közeledett. Amikor tehát Izrael fiai fölemelték tekintetüket, egyszer csak azt látják, hogy az egyiptomiak már mögöttük táboroztak le, ezért nagyon megijedtek. Izrael fiai felkiáltottak az Úrhoz, és ezt mondták Mózesnek: „Nem voltak talán sírok Egyiptomban, hogy idehoztál bennünket a pusztába meghalni? Mit tettél velünk, azzal, hogy kivezettél bennünket Egyiptomból? Hát nem azt mondogattuk már neked Egyiptomban is: „Hagyj békén minket, hadd szolgáljunk az egyiptomiaknak? Hiszen jobb lenne az egyiptomiaknak szolgáljunk, mint meghalni ebben a pusztában.” Mózes azonban így felelt e népnek: „Ne féljete! Bátran maradjatok itt, és majd meglátjátok az Úrtól jövő szabadítást, melyet ma érettünk visz végbe! Mert ahogyan ma láttátok az egyiptomiakat, már sohasem látjátok így többé. Az Úr fog harcolni értetek, és ti csak hallgatni fogtok.” Az Úr pedig így szólt Mózeshez: „Miért kiáltasz hozzám? Szólj

Izrael fiaihoz, hogy keredjenek útra! Te pedig emeld fel a botodat, s nyújtsd ki a kezedet a tenger fölé, és hasítsd azt kétfelé, hogy Izrael fiai bemehessenek a tenger közepére a szárazon! Íme, én majd megkeményítem a fáraónak és az összes egyiptominak a szívét, hogy bemenjenek majd oda utánatok, és megdicsőülök majd a fáraó és egész hadserege, szekerei és lovassága körében. Akkor majd megtudják az egyiptomiak, hogy én vagyok az Úr, amikor megdicsőülök a fáraó hadiszekerei és lovassága körében”. Akkor megváltoztatta helyét az Isten angyala, aki eddig Izrael tábora előtt haladt, és mögük vonult. Vele együtt a felhőoszlop is elvonult előlük a hátuk mögé, és az egyiptomiak tábora és az izraeliták tábora között állt meg. Sötét lett és teljes homály. Eltelt az éjszaka úgy, hogy egész éjszaka nem közelítettek egymáshoz. Mózes pedig kinyújtotta kezét a tenger felé, és az Úr egész éjszaka fúvó erős déli széllel visszahajtotta és szárazzá tette a tengert, és a víz kettévált. Erre Izrael fiai bementek a szárazon a tenger közepébe, a víz pedig olyan volt jobb és baloldalon, mint a kőfal. Ekkor az egyiptomiak üldözőbe vették őket, és bementek utánuk: a fáraó minden lova, harci szekere s lovasa bement a tenger közepébe. Történt pedig a hajnali órállás idején, hogy az Úr a tűz- és felhőoszlopból rátekintett az egyiptomiak táborára, és összezavarta az egyiptomiak hadseregét, és összeakasztotta a harci szekereik kerekeit, és csak nagy erővel engedte vonszolni azokat. Ekkor azt mondták az egyiptomiak: „Meneküljünk Izrael elől, mert az Úr harcol értük az egyiptomiak ellen!” Az Úr viszont azt mondta Mózesnek: „Nyújtsd ki a kezedet a tenger fölé, hogy térjen vissza a víz, és borítsa el az egyiptomiákat, harci szekereiket és lovasaikat!” Erre aztán Mózes kinyújtotta kezét a tenger fölé, és az napkeltekor visszatért az előbbi helyére; így a menekülő egyiptomiak víz alá kerültek, és az Úr a tenger közepébe borította őket. Így a visszatérő víz elborította a fáraó egész haderejét, a harci szekerekkel és lovasokkal együtt, akik utánuk mentek a tengerbe, úgyhogy egy sem maradt meg közülük. Izrael fiai pedig szárazon keltek át a tenger közepén, miközben a víz tőlük jobbra és balra olyan volt, mint a fal. Így szabadította meg az Úr azon a napon Izraelt az egyiptomiak kezéből, és

az izraeliták látták a megholt egyiptomiakat a tenger partján. Izrael látta azt a hatalmas kezet, amellyel az Úr elbánt az egyiptomiakkal. Ezért a népet félelem töltötte el az Úr színe előtt, és hittek Istennek és szolgájának, Mózesnek. Akkor Mózes és Izrael fiai ezt az éneket énekelték az Úrnak:

Énekeljünk az Úrnak, * mert dicsőségesen megdicsőült:

a lovat és lovast a tengerbe vetette.

Segítőm és pártfogóm lett nékem üdvözlésemben az én Istenem,
és őt dicsőítem, az én atyámnak Istene ő, és magasztalom őt.

Az Úr háborúkat semmisít meg: mert Úr az ő neve.

A fáraó szekereit és haderejét a tengerbe vetette,
válogatott lovasvezéreket süllyesztett a Vörös tengerbe.

A tengerrel borította el őket,

ők pedig kődarabként süllyedtek a mélységbe.

A te jobbod, Uram, ereje által megdicsőült,

jobb kezed, Uram, megverte az ellenséget.

Túláradó dicsőségeddel összezúztad ellenségeidet,
eleresztetted haragodat, s az tarlóként emésztette meg őket.

Haragos leheletedtől kettévált a víz,

falként feltornyosult a víz, a hullámok mereven megálltak a tenger közepén.

Így szólt az ellenség: üldözőbe veszem és elfogom őket,

a zsákmányt szétosztom, s kielégül a lelkem,

kardommal kiirtom, s diadalmaskodik a kezem.

Kibocsátottad leheletedet, s tenger borította el őket,

a vízáradatban elmerültek, akár az ólom.

Ki hasonló hozzád, Uram, az istenek közül, ugyan ki hasonlít hozzád,

ki megdicsőültél szentjeidben, félelmetes és dicső csodatevő vagy?

Kinyújtottad jobbodat, és föld nyelte el őket.

Igazságod szerint vezérelted népedet, amelyet megváltottál,

erődöt kifejtve szent lakhelyedre támogattad azt.

Népek hallották ezt, és haragra gerjedtek,

Filisztea lakóit gyötörelem szállta meg.

Edom fejedelmei kapkodni kezdtek, és siettek a moabiták vezérei is.

De remegés fogta el őket, és Kánaán minden lakója kimerült.

Szállja meg őket rettegés és félelem, karod erejétől meredjenek kővé,
míg átvonul Uram, a te néped, míg átvonul ez a néped, melyet megváltottál!
Vezesd be és ültess el őket örökséged hegyére,
előkészített lakhelyedre, melyet te építettél, Uram,
szent helyedre, Uram, melyet a te kezéd alkotott:
az Úr uralkodik mindenkor, örökre és mindörökkön örökké.

Mert bement fáraó lova harci szekereivel és lovasaival a tengerbe,
és az Úr visszavezette rájuk a tenger vizét;

Izrael fiai pedig szárazon haladtak át a tenger közepén.

Énekeljünk az Úrnak, mert dicsőségesen megdicsőült:

a lovat és lovasat a tengerbe vetette.

Segítóm és pártfogóm lett nékem üdvözülésemben az én Istenem,
és őt dicsőítem, az én atyámnak Istene ő, és magasztalom őt.

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek, most és mindenkor és örök-
kön örökké. Amen.

Énekeljünk az Úrnak, * mert dicsőségesen megdicsőült!

7. olvasmány: Szof 3,8-15

Így szól az Úr: Várj reám föltámadásom napjáig bizonyságul,
mert ítéletet fogok tartani a nemzetek gyülekezetében, amikor oda
várom a királyokat, hogy aztán kiöntsem rájuk minden haragos
indulatomat! Mert fölgerjedésem tüzeiben lesz elemésztve az egész
föld. Akkor majd megváltoztatom a népek nyelvét, hogy mindany-
nyian az Úr nevét hívják segítségül, és neki szolgáljanak egy közös
igában. Etiópia folyóin túlról fogadom majd a hozzám esedezőket,
s a szétszórtak fiai áldozatokat hoznak nekem. Azon a napon nem
kell szégyenkezned már egyetlen tettedért sem, amelyet ellenem
elkövettél, mert akkor elveszem tőled káromlásod hitványságát, és
többé nem kevélykedsz tovább az én szent hegyemen. Meghagyok
belőled egy szelíd és alázatos népet, és az Úr nevét félik majd Izrael
maradékai, és nem művelnek majd gonoszságot, s nem is szólnak
hiábavalóságot. Nem lesz majd szájukban álnok a nyelv, mert táplálékukat
magukhoz véve letanyáznak, és senki sem zavarja majd
meg őket. Örülj, Sion leánya! Hirdesd ezt, Jeruzsálem leánya! Viga-

dozz és ujjongj teljes szívedből, Jeruzsálem leánya! eltörölte az Úr igaztalanságaidat, és megszabadított téged ellenségeid kezéből. Izrael királya, az Úr veled van, ne félj tehát semmi rossztól!

8. olvasmány: 1 Kir 17,8-24

Így szólt az Úr Illéshez: Kelj föl, menj a Szidonhoz tartozó Száreptába, és lakj ott! Íme, megparancsolom ott egy özvegyasszonynak, hogy gondoskodjék rólad. Erre ő felkelt, és elment Száreptába, és a város kapujához érkezett. Íme, ott egy özvegyasszony fát szedegetett. Felkiáltott mögüle Illés, és ezt mondta neki: „Hozzá nekem egy edényben egy kis vizet, hogy ihassak!” Erre az elindult, hogy hozzon. S felkiáltott mögötte Illés, és ezt mondta neki: „Hozzá nekem egy falat kenyeret is a kezekben, hogy ehessek valamit!” Az asszony azt mondta: „Az élő Úrra, Istenedre mondom, hogy nincs nálam egy lepény sem, hanem csak a maradék kis liszt a vékában és egy kevés olaj a korsóban, íme most összeszedek egy pár darab fát, és bemegyek, és elkészítem azt magamnak és gyermekeimnek, hogy megegyünk, s azután meghaljunk.” Illés így szólt hozzá: „Ne félj, hanem menj be, és cselekedj csak úgy, ahogy mondtad! De előbb készíts nekem belőle egy kis lepényt, és hozd ki nekem! Magadnak és gyermekeidnek pedig csak azután készíts! Mert azt mondja az Úr, Izrael Istene: a vékányi liszt ki nem fogy, és a korsó nem marad híján az olajnak addig a napig, amelyen majd az Úr esőt bocsát a földre.” Elment az asszony, és Illés beszéde szerint cselekedett, és evett ő is, amaz is, és az ő gyermekei. S attól a naptól fogva a liszt nem fogyott ki a vékából, és a korsó nem maradt híján az olajnak, az Úr beszéde szerint, amelyet Illés által szólt. Majd ezek után történt, hogy megbetegedett ennek az asszonynak, a ház úrnőjének a fia, és betegsége igen súlyos volt, úgyhogy végül nem maradt benne már a lehelet sem. Akkor így szólt az asszony Illéshez: „Mi közünk egymáshoz, Isten embere? Talán csak azért tértél be hozzám, hogy emlékeztess vétkeimre, és ezért halállal sújtsd fiamat?” Illés erre azt mondta az asszonynak: „Add ide a fiadat!” Majd átvette azt öléből, és fölvitte a fönti szobába, ahol lakott, és lefektette ágyára. Aztán így kiáltott Il-

lés az Úrhoz: „Jaj nekem, Uram, hiszen tanúja vagyok az özvegynek, akinél lakom. Te azzal verted meg őt, hogy fiát halálba küldted.” Majd háromszor a fiúra lehel, és segítségül hívta az Urat ezekkel a szavakkal: „Uram, Istenem, térjen viasza a lélek ebbe a gyermekbe!” S úgy is történt, és hangosan megszólalt a gyermek. Illés pedig levitte őt a fenti szobából a házba, és átadta őt anyjának. Azt mondta neki: „Nézd, él a te fiad!” Az asszony pedig így szólt Illéshez: „Tudom már, hogy Isten embere vagy, és hogy az Úr szava igaz az ajkadon!”

9. olvasmány: Iz 61,10-62,5

Ujjongjon lelkem az Úrban, mert az üdvösség ruhájába öltöztetett és a vigasság köntösével környezett: koronával ékesített, mint a vőlegényt, és mint a menyasszonyt, ékszerrel díszített föl engem. Mert amint a föld kihajtja virágait, és a kert kisarjasztja a magvakat, úgy sarjasztja ki az Úr az igazságosságot és örvendezést minden nemzet előtt. Sion miatt nem hallgatok, és Jeruzsálem miatt nem nyugszom, míg föl nem ragyog fényesen az én igazságosságom, és fáklyaként nem gyullad meg szabadításom. Meglátják majd a népek igazságodat és királyaik a te dicsőségedet, és új néven fognak szólítani, amelyet az Úr nevez majd meg. A szépség koronája leszel az Úr kezében, és a királyság koronája Istened kezében. S nem hívnak már elhagyottnak, és földedet sem nevezik többé pusztaságnak, hanem így hívnak majd: „kedvem szerinti”, és országod neve „lakott föld” lesz. Mert amint egybekel az ifjú a leánnyal, úgy fognak beléd költözni fiaid, és amint a vőlegény örül a menyasszonynak, úgy örül majd neked az Úr.

10. olvasmány: Ter 22,1-19

Isten próbára tette Ábrahámot. Megszólította őt: „Ábrahám! Ábrahám!” Ő pedig felelt: „Itt vagyok!” Isten erre azt mondta: „Vedd szeretett fiadat. Izsákot, akit szeretsz, menj el vele a fennsíkra, és ajánld fel őt egészen eléggő áldozatul az egyik hegyen, amelyet majd megnevezek neked!” Reggel tehát mihelyt fölkel Ábrahám, fölnyergelte szamarát, maga mellé vette két szolgáját, és a fiát,

Izsákot, s miután előkészítette a fát az égőáldozathoz, útnak eredt. Elindult arra a helyre, amelyet Isten kijelölt neki. Amikor aztán a harmadik napon Ábrahám föltekintett, messziről már meglátta ezt a helyet. Ezért azt mondta szolgálainak: „Várjatok itt a számmal! Én pedig a fiammal elmegyek oda imádkozni; aztán majd visszatérünk hozzátok.” Ábrahám tehát vette az áldozatra való fát, és fiának, Izsáknak a vállára rakta, maga pedig a tüzet és a kést vitte a kezében, s így mentek ketten együtt. Közben Izsák megszólította apját, Ábrahámot: „Atyám!” Az pedig megkérdezte: „Mit akarsz, fiam?” Ő erre kimondta: „Itt van a tűz és a fa, de hol van az áldozati bárány?” Ábrahám azt felelte: „Isten majd gondoskodik magának áldozati bárányról, gyermekem!” S ahogy tovább mentek együtt, eljutottak arra a helyre, amelyet Isten jelölt ki neki. Ábrahám ott oltárt épített, és rárakta a fát, majd miután megkötözte Izsákot, föltette fiát az oltárra, és odahelyezte a fára. Aztán Ábrahám kinyújtotta a kezét, hogy a kést megmarkolva levágja áldozatul a fiát. De az Úr angyala megszólította őt az égből e szavakkal: „Ábrahám! Ábrahám!” Ő pedig így felelt: „Itt vagyok!” Erre így szólt hozzá: „Ne sújtson le a kezed a fiadra, és semmit se tégy vele! Most ugyanis megtudtam, hogy istenfélő vagy, és az én kedvemért még szeretett fiadat sem kímélnéd.” Ábrahám erre föltekintve egy kost látott, mely szarvánál fogva fönnakadt egy szabek fán. Ábrahám tehát odament, megfogta a kost, és azt ajánlotta fel egészen eléggő áldozatként a fia, Izsák helyett. Annak a helynek Ábrahám ezt a nevet adta: „Az Úr látott.” S így is hívják azt mindmáig: „Az a hegy, amelyen az Úr látott”. Aztán még egyszer megszólította Ábrahámot az Úr angyala az égből ezekkel a szavakkal: „Magamra esküszöm – mondja az Úr –, hogy mivel megtetted, amit mondtam, és kedvemért még szeretett fiadat sem kímélted, bizony, gazdagon megáldalak, és igen szaporán megsokasítom nemzetségedet. Utódaid olyanok lesznek majd, mint az ég csillagai, s mint a tengerparti homokfövény, és elfoglalják majd az ellenség városait. Utódodban nyer majd áldást a föld minden nemzete, mert engedelmeskedtél szavamnak.”

11. olvasmány: Iz 61,1-9

Az Úr Lelke van rajtam, mert fölkent engem. Elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, hogy meggyógyítsam a megtört szívűeket, hogy szabadulást hirdessek a foglyoknak, és a vakok szemét megnyissam, hogy meghirdessem az Úr kedves esztendejét és az ítélkezés napját; hogy megvigasztaljam az összes siránkozót, és Sion siratóinak dicsőséget szerezzek a hamu helyett, s örvendezés kenetét a gyász helyett, a csüggedés lelke helyett meg dicsőség öltözetét. Az igazság nemzedékének fogják majd hívni őket, az Úr dicsőségére szolgáló ültetvénynek. Fölepítik majd az ősi romokat, s ami már korábban pusztulásnak indult, azt újra életre keltik. Elhagyott városokat újítanak majd fel, amelyek nemzedékeken át romokban heverték. Idegenek jönnek majd, hogy juhaidat legeltessék, s a szántóvetők és szőlőművesek is vendégmunkások lesznek. Titeket pedig majd az Úr papjainak hívnak, és Isten liturgiát végző szolgálóinak neveznek. A nemzetek erejét élvezitek majd, és azok kincseitől lesztek csodálatosak, így másodszor is öröklik majd a földet, és örök örvendezés lesz a fejük fölött. Mert én vagyok az Úr, aki szeretem az igazságosságot, és gyűlölöm a gabszág árán szerzett zsákmányt; fáradásukat igazságosan megjutalmazom, és örök szövetséget kötök velük. Ismeretes lesz majd utóduk és ivadékuk a nemzetek között. Aki csak látni fogja őket, fölismeri majd, hogy ők az a nemzedék, amelyet Isten megáldott, és ők örvendezve örülnek majd az Úrban.

12. olvasmány: 2 Kir 4,8-38

Történt egy napon, hogy Elizeus átment Szunembe. Lakott ott egy előkelő asszony, aki marasztalta őt, hogy egyen nála kenyeret. Valahányszor csak arra járt, mindig betért hozzá étkezni. Az asszony pedig így szólt férjéhez: „Tudom, hogy Istennek ez a szent embere mindig betér hozzánk. Készítsünk hát neki egy kis szobát a tetőn, s tegyünk neki oda egy ágyat, asztalt, széket és mécesest, hogy amikor betér hozzánk, ott szálljon meg!” És történt egy napon, hogy betért oda, és megszállt a felső szobában, és ott aludt, így szólt Giezihez, a szolgájához: „Hívd csak ide ezt a szunami asszonyt!” Erre

odahívta, és az megállt előtte. Még ezt is mondta neki: „Mondd meg neki: zavarba hoztál minket ezzel a gondoskodásoddal. Mit tehetnénk érted? Van-e valami kérésed a királyhoz vagy a hadsereg vezére felé?” Az pedig azt mondotta: „Népem körében élek én.” Erre így szólt Giezihez: „Mégis, mit tehetnénk érte?” És felelt Giezi, az ő szolgája: „Bizony, nincs neki fia, a férje pedig öreg.” Erre hívatta őt, az pedig megállt az ajtóban. És így szólt hozzá Elizeus: „Egy esztendő elteltével ebben az órában fiút fogansz.” Az pedig így szólt: „Ne, uram, ne ámítsd szolgálódat!” Mégis méhében fogant az asszony, és fiút szült abban az időben és abban az órában, amelyet megmondott neki Elizeus. És egyre nőtt a gyerek. Történt pedig, amikor kiment a fiú az apjához, az aratókhoz, azt mondta apjának: „Jaj, a fejem! Jaj, a fejem!” Apja pedig szólt a szolgájához: „Vidd haza őt az anyjához!” És elvitték őt az anyjához, és annak térdén feküdt délig, és meghalt. Felvitte és lefektette őt az Isten emberének ágyára, bezárta őt és kiment. És odahívta férjét, és azt mondta neki: „Küldj nekem egy szolgát és egy szamarat! Elsietek Isten emberéhez, aztán majd visszajövök.” Az pedig így szólt hozzá: „Minek mész oda ma? Sem újhord nincs, sem pedig szombat.” Az pedig így felelt: „Hagyj engem békén!” És megnyergeltette a szamarat, és szólt a szolgájához: „Hajts, menj, ne hagyj fel az üggetéssel, amíg nem szólok neked! Jöjj, indulj, és menj az Isten emberéhez a Kármel hegyére!” Az elindult, és meg is érkezett az Isten emberéhez a Kármel hegyére. S történt, hogy amikor Elizeus látta őt feléje közeledni, így szólt szolgájához, Giezihez: „Nézd csak, ott a szunemi asszony! Fuss eléje és kérdezd meg, hogy békességben van-e, és hogy van a férje és a gyereke!” Az pedig igennel felelt. Amikor pedig odaért Elizeushoz a hegyre, átkarolta lábait. De odalépett Giezi, hogy ellökje onnan. Elizeus pedig azt mondta: „Hagyd őt, mert nagyon fáj a lelke, s az Úr elrejtette előlem, és nem tárta föl azt nékem!” Az asszony pedig azt mondta: „Én kértem-e a fiút uramtól? Nem mondtam-e néked, hogy ne hitegess engem?” Erre így szólt Elizeus Giezihez: „Övezd föl derekadat, és vedd a kezedbe az én botomat, és eredj: Ha találkozol valakivel, ne is köszönts, ha pedig, az mondana neked áldást, ne válaszolj, hanem

tedd a botomat a fiú arcára!” így szólt a fiú anyja: „Az élő Úrra és élő lelkedre mondom, hogy el nem hagylak téged.” És fölkelte Elizeus, és elindult utána. Giezi pedig előtte ment el, és rátette a botot a fiú arcára, de nem volt sem hang, s nem is hallatszott semmi. Visszatért eléje, és jelentette neki: „Nem kelt fel a fiú!” Ekkor bement Elizeus is a házba, és rázárta kettőjükre az ajtót, és imádkozott az Úrhoz. Aztán fellépett, és ráfeküdt a fiúra, száját a szájára tette, szemeit a szemeire, kezét a kezére, és meggörnyedt fölötte, és fölmelegedett a fiú teste. És leszállt, majd járkált a házban fel és alá, aztán újra fellépett és ráborult a fiúra hétszer, és a fiú felnyitotta a szemét. Erre Elizeus Giezihez kiáltott, és ezt mondta: „Hívd hozzám a szunami asszonyt!” És odahívta őt. Amikor pedig bement, ezt mondta neki Elizeus: „Vedd a fiadat!” Erre bement az asszony, a lábaihoz, majd pedig a földre borult, végül vette a fiát és kiment.

13. olvasmány: Iz 63,11-64,4

Hol van az, aki kihozta a tengerből nyájának pásztort? Hol van az, aki beléjük helyezte a Szentlelket, s aki jobbjával vezette Mózes, az ő dicsőséges karjaival? Kettéválasztotta a vizet az ő színe előtt, hogy örök nevet szerezzen magának. A mélységen keresztül vezette őket, mint a lovat a pusztában, és nem fáradtak el; hanem úgy voltak, mint a csorda a legelőn. Az Úrtól szállt le a Lélek, amely vezette őket, így vezetted népedet, hogy dicső nevet szerezzen magadnak. Tekints le az égből és figyelj reánk szent és dicsőséges lakhelyedről! Hol van most heves buzgalmad és erőd; hol van bőséges irgalmad és könyörületed, amellyel elviseltét minket? Te vagy a mi Atyánk! Mert Ábrahám nem tud rólunk és Izrael sem ismer föl minket, de te, Urunk, Atyánk, szabadíts meg minket! Kezdetől fogva rajtunk van a neved. Miért engedted, hogy letérjünk, Urunk, a te utadról? Miért keményítetted meg szívünket, hogy ne féljünk téged? Fordulj felénk újra, a te szolgálóidért, a te örökséged nemzetségeiért, hogy legyen egy kis örökségünk a te szent hegyeden! Mert olyanokká lettünk, mint kezdetben, midőn még nem uralkodtál rajtunk, s mintha nem is a te neved szerint hívnának minket.

(64. fejezet) Ha megnyitod az eget, megrettennek tőled a hegyek, és elolvadnak, mint a viasz a tűz színe előtt, és tűz égeti meg ellenségeidet. Megnyilatkozik majd a te neved ellenségeid körében, és a nemzetek zavarba jönnek színed előtt. Midőn dicsőséges dolgokat cselekszel, megrendülnek majd a hegyek. Sohasem hallottunk más Istenről, és nem is láttak szemeink mást, csak téged és a te műveidet, amelyeket az irgalmadra várókkal cselekszel. Mert ez fogadja majd azokat, akik igazságot cselekszenek, és megemlékeznek a te utaidról.

14. olvasmány: Jer 38,31-34

Íme, jönnek majd napok, mondja az Úr, amikor szövetségre lépek Izrael házával, és új szövetséget kötök Júda házával. De nem olyan szövetséget, amelyet atyáikkal kötöttem, azon a napon, amikor kézen fogva kivezettem őket Egyiptom földjéről, mert ők nem maradtak hűségesek szövetségemhez, ezért én is elhanyagoltam őket – mondja az Úr. Mert ilyen lesz a szövetség, amelyet Izrael házával kötök, hogyha elérkeznek azok a napok, mondja az Úr: törvényemet elméjükbe vésem, és szívükbe írom azokat, és Istenük leszek, ők meg az én népem lesznek. És senki sem tanítja majd a társát és a testvérét arra, hogy „ismerd meg az Urat”, mert mindnyájan ismernek majd engem a kicsiktől a nagyokig, mivel megbocsátom gonoszságaikat, és bűneikre többé nem emlékezem.

15. olvasmány: Dán 3,1-88

Nabukodonozor király uralkodásának tizennyolcadik évében arany bálványt készíttetett, amelynek magassága hatvan könyök, szélessége pedig hatkönyöknyi volt, és Babilon tartományában, Deir mezején állíttatta föl azt. Aztán rendeletet adott ki, hogy gyűjtsék össze a fejedelmeket és hadvezéreket, a helytartókat, kormányzókat és uralkodókat, a hatalmasokat és tartományi előjárókat annak a bálványszobornak a fölavatására, amelyet Nabukodonozor király állíttatott föl. Egybe is gyűltek a helytartók, a fejedelmek és hadvezérek, a kormányzók és uralkodók, a hatalma-

sok és a tartományi elöljárók annak a bálványszobornak a fölavatására, amelyet Nabukodonozor király készíttetett, és megálltak a bálványszobor előtt. A hírnök pedig hangosan kihirdette: „Parancs szól hozzátok, népek, törzsek és nyelvek: Mihelyt meghalljátok a harsonának, a pásztorsípnak és a citerának, a lantnak és hárfának és az összes többi hangszernek a hangját, leborulva imádjátok az aranyzobrot, amelyet Nabukodonozor király állíttatott. Aki pedig nem borul le és nem imádja, az még ebben az órában a kemencébe kerül, melyben a tűz meg van gyújtva!” Akkor tehát, mihelyt a népek meghallották a trombita, pásztorsíp és citera, a lant és hárfa és az összes többi hangszer hangját, minden nép, törzs és nyelv leborulva hódolt az arany bálványszobor előtt, amelyet Nabukodonozor király állíttatott. Ugyanakkor káldeus férfiak álltak elő, akik bevádolták a zsidókat Nabukodonozor királynál: „Király, örökké élj! Te, király, parancsot adtál arra, hogy minden ember, aki meghallja a harsonának, a pásztorsípnak és a citerának, a lantnak és hárfának és az összes többi hangszernek a hangját, és nem imádja leborulva az aranyzobrot, az tüzes kemencébe kerüljön. Vannak itt olyan zsidó férfiak, akiket a babiloni tartomány ügyeinek intézésével bízta meg: Sedrák, Misák és Abdenágó, s akik mégsem engedelmessé váltak, király, a te parancsodnak, és isteneidet nem imádják, az aranyból készíttetett bálványszobrod előtt pedig nem hódolnak.” Ekkor Nabukodonozor felindultan és haragosan megparancsolta, hogy vezessék elő Sedrákot, Misákot és Abdenágót. S a király elé vezették őket. Szólt hozzájuk Nabukodonozor, és ezt mondta: „Igaz-e, Sedrák, Misák és Abdenágó, hogy isteneimet nem imádjátok és az aranyból készíttetett szobrom előtt nem hódoltok? Most hát alkalmat kaptok arra, hogy amikor majd meghalljátok a harsonának, a pásztorsípnak és a citerának, a lantnak és hárfának és az összes többi hangszernek a hangját, leborulva imádjátok a bálványszobrot, amelyet felállíttattam. Ha pedig nem hódolnátok előtte, még abban az órában égő tüzes kemencébe vetetlek titeket: s ugyan ki az az Isten, aki megment titeket a kezem közül?” Felelt erre Sedrák, Misák és Abdenágó, és ezt mondták Na-

bukodonozor királynak: „Nincs szükség rá, király, hogy feleljünk erre a kérésedre. Az Isten, akit mi imádunk, van olyan erős, hogy kiragadjon bennünket a tüzes kemencéből is, és megmentsen bennünket kezed közül. De, még ha nem is tenne így, tudd meg király, hogy isteneidet nem imádjuk, és az aranyból készítettet bálványszobrod előtt nem hódolunk!” Akkor Nabukodonozor király haraggal telt el, és arcának színe elváltozott Sedrák, Misák és Abdenágó láttán. Meghagyta, hogy a kemencét hétszerte jobban fűtsék be, amíg egészen forró nem lesz. Aztán serege legerősebb vitézeinek azt parancsolta, hogy kötözzék meg Sedrákot, Misákot és Abdenágót, és vessék be őket a kemencébe, amelyben már égett a tűz. Erre azok a férfiak megkötözték ezeket, és nadrágostól, süvegestül és ruhástul bevették őket a tüzes kemence közepébe. És mivel a király parancsát szigorúan vették, és a kemencét szerfölött befűtötték, a lobogó tűz megölte azokat a férfiakat, akik bedobták Sedrákot, Misákot és Abdenágót a kemencébe. Azok hárman pedig, Sedrák, Misák és Abdenágó, megkötözve a tüzes kemence közepébe estek, de aztán jártak-keltek a láng közepette, énekükkel dicsőítve Istent és áldva az Urat. Fölállt Azariás, és száját imára nyitva ezeket mondta a tűz közepette: „Áldott vagy Urunk, atyáinknak Istene, dicséretes és dicsőséges a te neved mindörökké! Mert igazságos vagy mindenekben, amit velünk tettél, és minden cselekedeted igaz, s egyenesek a te utaid, és minden ítéleted igazságos. Igaz ítéletet tettél ugyanis mindenekben, amikkel minket sújtottál, s atyáink szent városát, Jeruzsálemet; igaz ítélettel mérted reánk mindezt bűneink miatt. Mert vétkeztünk, és törvényedet megszegve elpártoltunk tőled, mindenben vétkeztünk, és parancsaidra nem ügyeltünk. Nem tartottuk be és nem teljesítettük, amit parancsoltál, hogy jól legyen dolgunk. Amit tehát reánk mértél, és amit cselekedtél velünk, mind igazságos ítélettel cselekedted. Törvényszegő ellenségnek, gyűlöletes hitszegőknek kezére adtál, gaz királynak, a leggonoszabbnak az egész földön, így most a szánkat sem nyithatjuk ki, szégyen és gyalázat lett szolgálid és tisztelőid osztályrésze. Ne szolgálta ki minket mindörökre a te

nevedért, és ne bontsd fel szövetségedet, s ne vond meg tőlünk irgalmadat Ábrahámért, a te kedveltedért, Izsákért, a te szolgádért, és Izraelért, a te szentedért, kiknek megígérted, hogy megsokasítod utódaikat, mint az ég csillagait, és mint a tengerpart fvényét! Mert kisebbek lettünk, Urunk, minden népnél, és megaláztak vagyunk ma szerte a földön bűneink miatt: s nincs jelenleg sem fejlődelmünk, sem prófétánk, se vezérünk, sem égőáldozatunk, sem hálás felajánlásunk, sem tömjénáldozatunk, és helyünk sincs, ahol színed elé tehetnénk zsenge termésünket, hogy elnyerhesük irgalmadat. De fogadd kegyesen megtört szívünket és aláztos lelkünket, mint kosokból és bikákból, ezernyi kövér bárányból álló áldozatot! Így legyen kedves ma előtted a mi áldozatunk, mert nem szégyenülhetnek meg azok, akik benned bíznak. Most teljes szívvel követünk és félünk téged, színedet keresve. Ne engedd, hogy szégyent valljunk, hanem bánj velünk könyörülettel, nagy irgalmasságod szerint! Szabadíts meg minket csodás tetteiddel, és dicsőítsd meg a te nevedet, Urunk! Szégyenüljenek meg mindazok, kik rosszat tesznek szolgálóiddal, maradjanak alul erejükkel és hatalmukkal, s enyésszen el erejük! Hadd tudják meg, hogy egyedül te, az Úr, vagy az Isten és dicsőséges szerte a földön!” A király szolgálói pedig, akik bedobták őket, egyre fűtötték a kemencét kőolajjal, gyantával, kóccal és rőzsével. Végül a láng negyvenkilenc könyöknyire kicsapott a kemencéből. Elérte és elégette a káldeusokat, akiket a kemence körül talált. Az Úr angyala pedig leszállt a kemencébe Azariáshoz és társaihoz, és kihajtotta a tűz lángját a kemencéből. Olyanná tette a kemence kellős közepét, mintha harmatos szellő fújdogált volna benne. Őket a tűz egyáltalán nem érte, nem sértette és meg sem zavarta. Akkor a kemencében mindhárman egy szájjal magasztalták, áldották és dicsőítették Istent, a következőképpen:

„Áldott vagy Urunk, atyáinknak Istene,
föltrebb dicséretes és magasztalt mindörökké.
Áldott vagy te dicsőséged szent templomában,
föltrebb dicséretes és magasztalt mindörökké.

Áldott vagy te, ki átlátod a mélységeket, és a kerubokon ülsz,
fölöttébb dicséretes és magasztalt mindörökké.
Áldott vagy te országod dicsőséges trónján,
fölöttébb dicséretes és magasztalt mindörökké.
Áldott vagy te az ég boltozatán,
fölöttébb dicséretes és magasztalt mindörökké.”

Mindnyájan fölállva éneklük refrénként 6. hangon.

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

*A fölolvásó pedig folytatja a három ifjú énekét, s minden vers után megáll,
hogyan a nép megismételhesse a refrént.*

Áldjátok az Urat, az Úrnak minden művei,
dicsérjétek és magasztaljátok őt mindörökké!

Erre mindnyájan megismétlik a refrént.

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Áldjátok az Urat, az Úrnak angyalai, és ti, egek,
dicsérjétek és magasztaljátok őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Áldjátok az Urat, az egek fölötti összes vizek, s az Úr minden serege,
dicsérjétek és magasztaljátok őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Áldjátok az Urat, nap, hold és az égnek csillagai,
dicsérjétek és magasztaljátok őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Áldjátok az Urat, minden záporosó és harmat, s minden szélfuvallat,
dicsérjétek és magasztaljátok őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Áldjátok az Urat, tűz és forróság, hideg és hőség,
dicsérjétek és magasztaljátok őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Áldjátok az Urat, harmat és hóihar, jég és hideg,
dicsérjétek és magasztaljátok őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Áldjátok az Urat, dér és hó, villámok és fellegek,
dicsérjétek és magasztaljátok őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Áldjátok az Urat, föld, hegyek és halmok, s a föld minden növénye,
dicsérjétek és magasztaljátok őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Áldjátok az Urat, források, tengerek és folyók,
halak és minden vízben úszó lény,

dicsérjétek és magasztaljátok őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Áldjátok az Urat, égi madarak, vadak és minden barmok,
dicsérjétek és magasztaljátok őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Áldjátok az Urat, emberek fiai, áldja Izrael az Urat,
dicsérjétek és magasztaljátok őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Áldjátok az Urat, az Úrnak papjai, ti, az Úrnak szolgálói,
dicsérjétek és magasztaljátok őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Áldjátok az Urat, igazak szellemei és lelkei, szentek és alázatos szívűek,
dicsérjétek és magasztaljátok őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Áldjátok az Urat, Ananiás, Azariás és Misáél,
dicsérjétek és magasztaljátok őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Adjátok az Urat, apostolok, próféták, és az Úr vértanúi,
dicsérjétek és magasztaljátok őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Áldjuk az Atyát, a Fiút és a Szentlelket,
dicsérjük és magasztaljuk őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Dicsérjük, áldjuk, imádjuk az Urat, énekeljük az Urat, és magasztaljuk őt mindörökké!

Az Urat áldjátok, * és magasztaljátok mindörökké!

Akik Krisztusban keresztelkedtetek, Krisztusba öltözködtetek.
Alleluja!

Prokimen

Az egész föld imádjon téged és énekeljen néked, * s mondjon dicséretet a te nevednek!

Elővers: Örvendeztetek az Úrnak, minden föld, mondjátok dicséretet az ő nevének!

Apostol: Róm 6,3b-11

Akik Krisztus Jézusba lettünk keresztelve, az ő halálába lettünk alámerítve? A keresztség által ugyanis vele együtt el lettünk temetve a halálba, hogy amint Krisztus feltámadt a halálból az Atya dicsősége által, úgy mi is egy új életben járjunk. Ha ugyanis halálához hasonulva eggyé lettünk vele, még inkább eggyé leszünk vele a feltámadásban. Tudnunk kell, hogy a bennünk lévő régi ember vele együtt keresztre lett feszítve, hogy megsemmisüljön a bűn hatalmában álló test, hogy többé ne legyünk rabszolgái a bűnnek. Mert aki meghalt, az szabad a bűntől. Ha pedig meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy vele együtt élni is fogunk. Tudjuk ugyanis, hogy mivel Krisztus feltámadt a halottak közül, többé nem hal meg, s a halál nem uralkodik rajta többé. Mivel meghalt, egyszer s mindenkorra meghalt a bűnnek, s mivel él, Istennek él. Magatokról is így gondolkodjatok: meghaltatok a bűnnek, és Istennek éltek Krisztus Jézusban!

Alleluja... helyett minden versre ezt ismételjük:

Kelj föl Isten, íteld meg a földet, mert neked jut örökségül minden nemzet!

Előversek: Isten megáll az istenek gyülekezetében, és ítéli abban az isteneket.

Meddig ítélkeztek álnokul, meddig pártoljátok a bűnösöket?

Védjétek meg az árva és a szűkölködő jogát, szolgáltassatok igazságot a megaláztattnak és a szegénynek!

Mentsétek meg a nyomorgót és a szegényt, és szabadítsátok ki a bűnös kezéből! De ők nem tudják ezt és nem értik, sötétségben járnak, rendüljön meg a föld minden alapja.

Én mondtam: istenek vagytok és a Magasságbeli fiai mindnyájan, mégis meghaltok mint emberek, és mint a főemberek bármelyike, elhullotok.

► *(hangfelvétel)*

Evangelium: Mt 28,1-20

Szombat elmúltával, a hét első napjának hajnalán Mária Magdolna és a másik Mária elment, hogy megnézzék a sírt. És íme, nagy földrengés támadt. Az Úr angyala ugyanis leszállt a mennyből, odament, elhengerítette a követ és ráült. Tekintete olyan volt, mint a villám, ruhája pedig fehér, mint a hó. Az örök tőle való félelmükben remegni kezdtek, és olyanok lettek, mint a holtak. Az angyal megszólalt, és azt mondta az asszonyoknak: „Ti ne féljétek! Mert tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek. Nincs itt, mert feltámadt, amint megmondta. Jöjjetek, nézzétek meg a helyet, ahol az Úr feküdt! És menjetek gyorsan, mondjátok meg tanítványainak, hogy feltámadt a halottak közül, és íme, elöttetek meg Galileába. Ott majd meglátjátok őt. Íme, megmondtam nektek.” Gyorsan ott is hagyták a sírt, félelemmel és nagy örömmel futottak, hogy megvigyék a hírt a tanítványainak. Amint mentek, hogy megvigyék a hírt a tanítványainak, íme, Jézus jött velük szemben, és így szólt: „Üdv nektek!” Erre odafutottak, átkarolták a lábát, és leborultak előtte. Akkor Jézus így szólt hozzájuk: „Ne féljétek! Menjétek, vigyétek hírről testvéreimnek, hogy menjenek el Galileába, és ott majd meglátanak engem!” Amikor úton voltak, íme, néhány ór bement a városba, és hírről vitte a főpapoknak mindazt, ami történt. Erre összegyűltek a vénekek, tanácsot tartottak, és sok pénzt adtak a katonáknak e szavakkal: „Mondjátok, hogy tanítványai éjnek idején odajöttek és ellopták, amíg mi aludtunk. Ha pedig a helytartó meghallja ezt, mi majd meggyőzzük őt, és kimentünk titeket.” Azok elfogadták a pénzt, és úgy jártak el, ahogy kioktatták őket. Ez a szóbeszéd el is terjedt a zsidók között mind a mai napig.

A tizenegy tanítvány elment Galileába, arra a hegyre, ahova Jézus rendelte őket. Amint meglátták, leborultak előtte, bár néhányan kételkedtek. Jézus odalépett hozzájuk, és így szólt: „Nekem adatott minden hatalom mennyben és földön. Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet! Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében, és tanítsátok meg őket mindannak a megtartására, amit parancsoltam nektek! És íme, én veletek vagyok mindennap, a világ végéig.” Amen.

A kerub-ének helyett a következő tropárt énekeljük 8. hang

Hallgasson minden emberi test, * és félve és rettegve álljon, * és semmi földit magában ne gondoljon. * Mert a királyok Királya * és az uralkodók Uralkodója jön, * hogy magát feláldozza, * és a híveknek eledelül adja. ** Előtte mennek az angyali rendek, * az összes Kezdetek és hatalmak, * a sokszemű Kerubok és a hatszárnyú Szeráfok, * arcukat elfödve és ezen éneket hangoztatva: * Alleluja, alleluja, alleluja.

► *(hangfelvétel)*